

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΔΑΣΗ ΚΑΙ ΒΡΟΧΗ

Τὸ νερὸ εἶναι ὁ πρῶτος παράγων τῆς εὐφορίας ἑνὸς τόπου. Ὅπου τὸ νερὸ λείπει ἢ δὲν εἶναι ἐπαρκές, ὅσον καὶ ἂν εἶνε πλούσιον τὸ χῶμα εἰς θρεπτικά συστατικά, δὲν ἀποδίδει, καὶ τοῦτο διότι τὰ ὑλικά αὐτὰ δὲν ἀπορροφῶνται ἐν ξηρᾷ καταστάσει ὑπὸ τῶν φυτῶν, ἀλλὰ πάντοτε ἐν διαλύσει μέσα εἰς τὸ νερὸ. Τὸ νερὸ λοιπὸν χρησιμεύει ὡς μεταφορικὸν μέσον τῶν τροφῶν τῶν φυτῶν. Διὰ τὴν σχηματισμὸν τῶν φυτῶν μίαν ὁλὴν ξηρὰν οὐσίαν οἱ ἀγρονόμοι παραδέχονται ὅτι πρέπει ν' ἀπορροφήσῃ 300 ὀκάδες νεροῦ. (Τὰ φυτὰ ὡς γνωστὸν ἀπορροφοῦν ἀπὸ τὰς ῥίζας τῶν καὶ ἐξατμίζουν ἀπὸ τὰ φύλλα τῶν). Ἀπ' αὐτὸ λοιπὸν δύναται νὰ κρίνῃ ὁ καθένας πόσον τὸ νερὸ εἶνε ἀπαραίτητο εἰς τὰ φυτὰ, καὶ διατι εἴπαμε παραπάνω ὅτι εἶνε ὁ πρῶτος παράγων τῆς εὐφορίας. Ἀλλὰ τὸ νερὸ ἐκτὸς τοῦ ρόλου τοῦ καραγωγέως ποῦ παίζει διὰ τὰ φυτὰ, χρησιμεύει καὶ ὡς ὑλικὸν τοῦ σχηματισμοῦ τῶν, καὶ εἰς μεγάλην ποσότητα μάλιστα: Οὕτω ὅλα τὰ φυτὰ, ἐν χλωρᾷ καταστάσει περιέχουν ἀπὸ 70—90 ο)ο νερὸ, δηλαδή τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ βάρους τῶν εἶνε νερὸ. Καὶ τὰ σπυριά ἀκόμα τῶν σιταριῶν ἢ τοῦ καλαμποκοῦ ποῦ φαίνονται τελείως ξερὰ μετὰ τὸ ἀλώνισμα, περιέχουν μ' ὅλα ταῦτα ἕνα 15 ο)ο τοῦ βάρους τῶν νεροῦ, τὰ κρεμύδια ἕνα 86ο)ο, τὰ δὲ σαλατικά ἐν γένει 90 ο)ο καὶ πλέον.

Τὸ νερὸ εἶνε ἐπίσης λίπασμα, δὲν θέλω νὰ εἰπῶ μόνον γιὰ τὰ νερὰ ποῦ ῥέουν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ μᾶς μεταφέρουν ὅλα τὰ πλούσια συστατικά ποῦ συναγτοῦν εἰς τὸν δρόμον τῶν, αὐτὸ τὸ ξέρουν ὅλοι, καὶ ἔχουν παρατηρήσει ὅτι μετὰ μίαν πλημμύραν τὰ χωράφια ποῦ ἐκαλύφθησαν ἀπὸ νερὸ γίνονται γονιμώτερα, ἀλλ' ὀμιλῶ γιὰ τὸ νερὸ τῆς βροχῆς ποῦ πέφτει ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὰ σύννεφα εἰς τὸ χωράφι μας, λοιπὸν κα' αὐτὸ τὸ νερὸ ἐμπλουτίζει τὸ χωράφι μας, ἰδίως εἰς ἄζωτον τὸ ὁποῖον ὡς γνωστὸν εἶνε καὶ τὸ ἀκριβώτερον ἀπὸ τὰ λιπαντικά συστατικά. Ἀναλύσεις ἐπὶ 20 ἔτη συνεχῶς γενόμεναι εἰς τὸ Παρίσι ἀπέδειξαν ὅτι, ποσότης βροχῆς 546 χιλιοστῶν (εἰς τὰς Ἀθήνας ἔχομεν ετησίως κατὰ μέσον ὄρον 400 χιλιοστά εἰς τὴν Λάριссον 500, εἰς τὰς Πάτρας 500, εἰς Θεσσαλονίκην 860 καὶ εἰς τὰ Ἰωάννινα 1500 περίπου) ἐμπλουτίζει τὸ ἔδαφος κατὰ στρέμμα μὲ ἕνα

χιλιόγρ. ἄζωτου ἀμμωνιακοῦ καὶ 400 γραμμάρια ἄζωτου νιτρικοῦ, ἤτοι περίπου 1 1)2 χιλιογράμμον. Εἰς τὸν τόπον μας μάλιστα ὅπου ἔχομεν συχνότερα καταιγίδας, ἢ ποσότης τοῦ προσκομιζομένου ἄζωτου ἀσφαλῶς θὰ ἦναι μεγαλύτερα.

Τὸ ποσὸν αὐτὸ τοῦ προσκομιζομένου ἄζωτου δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητον. Ὅταν βάλωμεν εἰς τὸ χωράφι μας 40 χιλιογρ. λιπάσματος 4—12—3 βάζωμεν 1 χιλιογράμμον 60 ἑκατοστὰ ἄζωτου, καὶ μία καλὴ ἐσοδεία σίτου 120 χγμ. καρποῦ καὶ 270 χγμ. ἀχύρου, κατὰ στρέμμα ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸ ἔδαφος 3 χγμ. 80 ἑκατοστὰ ἄζωτου. Ὡστε τὸ 1)2 σχεδὸν ἄζωτου ποῦ μᾶς χρειάζεται διὰ μίαν καλὴν ἐσοδείαν σιταριοῦ μᾶς τὸ φέρνει ἢ βροχῆ. Ἄλλο πρᾶγμα τόρα ἂν αἰγῆται μας δὲν εἶνε καλῶς καλλιεργημένοι καὶ δὲν ἀπορροφοῦν ὅλο τὸ νερὸ ποῦ πέφτει, ἀλλὰ τὸ ἀφίνουν καὶ ρέει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν μαζὺ μὲ τὸ ἄζωτον ποῦ περιέχει. Τὸ συμφέρον μας λοιπὸν εἶνε δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους ποῦ ἐξεθέσαμεν ἀνωτέρω, νὰ ἔχομεν ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρας βροχᾶς κατανεμημένας κατὰ τοὺς 9 μῆνας τοῦ ἔτους, καὶ νὰ φροντίζωμεν ἀπ' ἑτέρου ὅλο τὸ νερὸ τῆς βροχῆς ποῦ πέφτει ν' ἀπορροφᾶται ἀπὸ τὸ ἔδαφος μας, καὶ νὰ μὴν ρέει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ χάνεται μαζὺ μὲ ὅλον τὸν πλοῦτον ποῦ περιέχει, εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἄλλ' ἐδῶ γεννᾶται βεβαίως τὸ ἐρώτημα: Εἶνε δυνατόν ν' αὐξήσωμεν τὸ ποσὸν τῆς βροχῆς εἰς τὸν τόπον μας καὶ τίνοι τρόποι; Βεβαίως δὲν θὰ φαντάζεσθε ἀγαπητοί μου ἀναγνώσται ὅτι θὰ διατάξωμεν τὸν Θεὸν νὰ βρέχῃ κάτι παραπάνω καὶ θὰ βρέξῃ, ἢ ἂν θέλετε καλύτερα, θὰ κάμωμεν μόνον μερικὰς παρακλήσεις εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ θὰ μᾶς ἀκούσῃ ἀμέσως. Ἄλλ' ὁ Θεὸς ὅστις τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησεν ὅπως λέγει καὶ ἡ ἁγία Γραφή ἔδωκε καὶ εἰς τὴν γῆν τὰ ἀνάλογα μέσα τὰ ὁποῖα προκαλοῦν τὴν βροχὴν. Καὶ αὐτὰ τὰ μέσα, τὰ γνωρίζετε ἴσως διότι δὲν εἶνε νέα θεωρία, εἶνε τὰ δάση.

Ἡμεῖς ὅμως αἱ ἄλλητες ἐφροντίσαμεν καὶ ἐξακολουθοῦμεν καὶ τόρα ἀκόμη νὰ φροντίζωμεν νὰ καταστρέφωμεν τὰ δάση, εἴτε διότι τὸ μέρος μᾶς χρειάζεται διὰ βοσκήν, εἴτε διότι ἔχομεν ἀνάγκην ἀπὸ ἀγρούς καὶ θέλομεν νὰ ἐκχερῶσωμεν τὰ δάση τὰ καίωμεν λοιπὸν καὶ τελειώνει ὅλη ἡ ὑπόθεσις χωρὶς νὰ σκεπτόμεθα ὅτι ταυτοχρόνως καίωμεν καὶ τὸν ἑαυτὸν μας, ἀφοῦ μόνοι μας ὀλιγοστεύομεν τὸ νερὸ ὅπου μᾶς χρειάζεται. Ἐνῶ ἐδῶ εἰς τὸν τόπον μας ὅπου πλεονάζουν τὰ ξεροτόπια, ἔπρεπε ὄχι μόνον νὰ φροντίζωμεν νὰ φυλάττωμεν τὰ δάση μας ὡς

κίρην ὀφθαλμοῦ, ἀλλὰ νὰ θεωρῶμεν καὶ τὴν ἀναδάσωσιν ὡς ὑποχρέωσιν μας. Σήμερον ἡ δασικὴ ὑπηρεσία θεωρεῖται ἀπὸ ὅλους τοὺς γεωργοὺς ὡς ἔχθρὸς, διότι ἐμποδίζει τὴν βοσκὴν, ἐμποδίζει τοῦ νὰ κόπτη ὁ καθένας ὅτι τοῦ χρειάζεται χωρὶς σκέψιν καὶ Λ)μὸν ἐμποδίζει τὰ ξυλοκάρβουνα, τὴν ἀσβεστοποίησιν κλπ.

Διὰ νὰ σᾶς ἀποδείξω δὲ ὅτι δὲν λέγω λόγια ὅταν ἰσχυρίζομαι ὅτι τὰ δάση εἶνε ἐκεῖνα ὅπου θὰ μᾶς αὐξήσουν τὸ ποσὸν τοῦ ὀμβρίου ὕδατος δὲν ἔχω παρὰ νὰ σᾶς ἀναφέρω τὴν ἀνακοίνωσιν ἣτις ἔγινε τελευταίως εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν εἰς τὸ Παρίσι ἀπὸ τὸν μετεωρολόγον Μάθια. Ὁ κος Μάθια βασιζόμενος ἐπὶ παρατηρήσεων ἐτῶν ἀπέδειξε μὲ ἀριθμοὺς ὅτι εἰς 2 περιφερείας εἰς τὰς ὁποίας κατὰ τὸν πόλεμον διὰ λόγους ἐθνικῆς ἀμύνης ἐκόπησαν τὰ δάση. ἤλαττώθη σημαντικῶς καὶ ἡ βροχομετρικὴ πτώσις, ἀπὸ τὸ 1918 ὅμως ὅπου ἤρχισε ἐκ νέου ἡ ἀναδάσωσις τῶν περιφερειῶν αὐτῶν καὶ τὸ ποσὸν τῆς βροχῆς ἤρχισε αὐξανόμενον, οὕτως ὥστε σήμερον εἶνε μόνις κατὰ 4·50)ο κατώτερον τῆς προπολεμικῆς περιόδου, ἐντὸς δὲ 4 ἢ 5 ἐτῶν καὶ αὕτη ἡ μικρὰ διαφορὰ θὰ ἔχει ἐκλείψει ὅλως διόλου. Ἴδου λοιπὸν μία ἐπίσημος τρανὴ ἀπόδειξις τῆς εὐεργεικότητος τῶν δασῶν διὰ τὰς καλλιεργείας μας. Ἐὰν δὲ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν μας ὅτι τὰ δάση εἶνε ἐκεῖνα ποὺ συγκρατοῦν τὰ χῶματα ἐπάνω εἰς τὰ βουνὰ καὶ περιορίζουν καὶ τὰς πλημύρας, τότε θὰ ἀναγνωρίσωμεν τὴν ἡλιθιότητα μας νὰ καταστρέφωμεν τὰ δάση εἰς τὸν τόπον μας, πολλάκις καὶ χάριν διασκεδάσεως μόνον, ἐνῶ θὰ ἔπρεπε ὁ καθεὶς ἀπὸ ἡμᾶς, καὶ περισσότερον ἀπὸ ὅλους ὁ κάθε γεωργὸς νὰ γίνῃ ἐθελοντῆς δασοφύλαξ, πρὸς αὐτὸ τοῦτο τὸ συμφέρον του.